

Vlada bo predlagala dve regiji

(Daniel Kocmur je predsednik zveznega odbora SFZ/SDO. Govoril je na skupnem mladinskem dnevu, 6. novembra v Slovenski vasi. Objavljamo ga v celoti, z minimalnimi slovničnimi popravki, da so misli bolj pristne — v premislek.)

„Upamo, da bo mogoče s komisi-
jo takšen predlog izpogajati ~~pe~~ do
konca leta, čeprav je izid pogajanj v
tem trenutku težko napovedati. Si bo
pa Slovenija s tem predlogom zagotovo
okrepila pogajalska izhodišča,“
je poudaril Žagar. Dodal je, da je
Ljubljana predlog za členitev države
na dve kohezijski regiji Evropski komi-
siji posredovala v ponedeljek, a
nanj zaenkrat ~~pe~~ ni dobila nobenega
odgovora.

Členitev države na kohezijske regije bo, potrebna v primeru, da se pogajanja o prihodnji finančni perspektivi EU za obdobje 2007-2013 zavlečejo v prihodnje leto. Če se bo sprejem nove finančne perspektive zamaknil v prihodnje leto, bo podlaga za ugotavljanje povprečne evropske razvitosti obdobje 2001-2003, v katerem bo Slovenija po zdaj znanih statističnih podatkih presegla 75 odstotkov povprečja EU in tako izpadla iz kroga upravičen do največjega kosa evropskih sredstev.

Vladni sklep je povzročil reakcijo v opoziciji, ki pa v svojih stalnih ni edina. Liberalna demokracija, ki je načeljevala prejmi vladi, se poteguje za tri regije. Jelinčičeva Nacionalna stranka pa zahteva, da bi bila vsa Slovenija ena sama regija.

Prosimo, pazite se!

Zato vas prosimo, da se pazite. Dragi starejši rojaki, babice, dedki. Geslo je: **Ne odpirajte vrat, nikdar, nikomur!** Če vam prinesejo razburljivo novico o kakšni nesreči, preverite jo po telefonu, pokličite sina, sorodnika ali znanca, **a ne odpirajte vrat!** Prihranili si boste strah, bolečine, imetje in si morda ohranili življenje.

Evropska komisija bo na rednem tedenskem zasedanju objavila redna letna poročila o napredku dveh kandidatov za članstvo, Turčije in Hrvaške, na poti proti EU, ter pirihi „potencialnih“ kandidatov, Makedonije, SČG, BiH ter Albanije. Po pričakovanjih naj bi komisija Hrvaško ocenila zelo podrobno ne samo pri političnih merilih, temveč tudi pri gospodarskih ter administrativni usposobljenosti.

V Sloveniji so prejšnji teden predi na zimski čas. Kazalce so premaknili za eno uro nazaj in tako predi na srednjeevropsko računanje časa. Ure bodo spet premaknili 26. marca 2006, ko bodo predi nazaj na poletni pasovni čas.

Tako je sedaj razlika med slovenskim in argentinskim časom **tiri** ure.

BERI...

100 LET ŠKOFOVIH ZAVODOV	2	NAJLEPŠI DAN NAŠIH ŠOLARJEV	3
„PRISTAVA, SREČNA VAS DOMAČA“	3	V PARAGVAJU SE SPOMINJAJO BRANKE SUŠNIK	4

100 LET ŠKOFOVIH ZAVODOV

V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je bila v nedeljo 13. novembra zvečer slovesna akademija ob stoletnici Zavoda sv. Stanislava in prve slovenske gimnazije. Slavnostni govornik je bil predsednik vlade Janez Janša, ki se je v govoru zahvalil ne samo začetnikom zavoda, temveč tudi sedanjemu vodstvu in profesorskemu zboru, saj je ustanova zaradi svojih odličnih rezultatov na dobrem glasu.

Prireditve se je udeležilo tudi več ministrov in drugih visokih predstavnikov državnih služb, predstavniki diplomatskega zbora in slovenski škofje. Uvodoma sta udeležence nagovorila predsednik zavoda Anton Jamnik in ljubljanski nadškof Alojz Uran. Ta je ob stoletnici delovanja Zavoda poudaril pomen škofa Antona Bonaventura Jegliča, ki je uresničil delovanje prve popolne slovenske gimnazije. Iz škofovih zavodov so izšli vidni nosilci cerkvenega in javnega življenja. S svojo preropko usmeritvijo pa so temelji Jegličeve ustanove tudi v danšnjem času navdih pri vseh dejavnosti, ki se dogajajo v pestih enotah obnovljenega zavoda, je dejal nadškof Uran.

Slavnostni govornik Janez Janša se je v govoru uvodoma zahvalil vsem, ki so na začetku prejšnjega stoletja zmogli toliko zdravega pogleda in stvarne moči, da so postavili temelje srednjega polstva v slovenskem jeziku. Ustanovitev prve slovenske popolne gimnazije s slovenskim učnim jezikom pomeni po pol stoletja vsaj delno uresničitev ene izmed zahtev

slovenskega narodnega programa iz leta 1848, ko smo zahtevali slovenski jezik v polje in urade.

„Ni slučajno, da je bila zamisel najprej uresničena v okriljih Katoliške cerkve na Slovenskem,“ je nadaljeval Janša, „saj so velik del narodove inteligence predstavljali ravno slovenski duhovniki.“ Ker so delovali med ljudstvom in za ljudi, so se večinoma dobro zavedali, da jezik predstavlja osnovno gradivo narodove identitete. Škof Jeglič je s postavitvijo temeljnega kamna za zavod in gimnazijo simbolno in dejansko postavil tudi temelj, na katerem je v naslednjih desetletjih zrasel velik del slovenskega izobraženstva. „Da je bil temeljni kamen položen trdno in zasejano dobro seme, pa pričata obnova in rast zavoda po polstoletni nasilni prekinitev zaradi nacistične in komunistične zasedbe,“ je navedel slavnostni govornik. Po njegovem mnenju je škofijska klasična gimnazija odločilno pripomogla k uveljavljanju slovenščine na novo ustanovljeni univerzi v Ljubljani leta 1919 ter pripomogla k uveljavitvi pouka v slovenskem jeziku v vseh gimnazijah po letu 1918.

V okviru delovanja Zavoda sv. Stanislava je Janša izpostavil tudi nekatere težave, s katerimi se je zavod v svoji zgodovini soočal. V delovanje zavoda sta namreč po Janševih besedah veliko bolj kot prva vojna ostro posegla dva totalitarizma. „Nacional-socializem in komunizem sta spremeniла poljo v kasarno, v koncentracijsko taborišče in v kraj, od koder so bili

tudi pretilni njeni bivši dijaki poslani v smrt,“ je dejal Janša. Namesto humanistike se je po letu 1945 za zidovi zavoda več kot 40 let poučevala jugoslovanska vojaška doktrina, ki je imela za enega od svojih notranjih sovražnikov tiste, ki so to poljo postavili na noge in se v njej polali. Nova Demosova vlada pa je naredila eno najbolj simboličnih potez, ko je ob Božiču 1991 vrnila stavbo lastniku v upravljanje z namenom, da se obnovi vzgojno-izobraževalna dejavnost.

V govoru je slavnostni govornik izpostavil tudi pomen privatnega in neodvisnega polstva, kar je dobrodošla dopolnitev in popestritev javnemu polstvu. Slovenski polji je po njegovih besedah potrebno vrniti humanizacijo in dokončno postaviti na profesionalna pedagoška načela, da bo na ta način resnično avtonomna in neodvisna od vsakokratnih političnih razmer.

Danes je Slovenija pred enakim izzivom kot skozi celotno zgodovino: Ohraniti, povezati in povečati moramo slovensko ustvarjalno moč. Znanje in vrednote so napredni kapital, ki nam zagotavljajo enakovrednost v hitro razvijajočem se globalnem svetu. Predvsem pa nam doma lahko omogočajo dobro prihodnost. Blaginjo naroda in smiselno življenje človeka, je sklenil Janša.

V okviru zavoda danes delujejo gimnazija, na kateri se vsako leto izobražuje približno 670 deklet in fantov, dijaški dom, v katerem prebiva tretjina dijakov, glasbena polja, Slovenski dom in študentski dom.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

ZONE MIZERIT

Večkrat je težko pisati komentar argentinske politike, ker se v kratkem času dogodi preveč stvari; in vse so važne. Tak je primer preteklega tedna.

Vrzel v zunanji fronti. Vrhunsko srečanje ameriških predsednikov je mimo. Sadovi so revni, posledice težke. Gotovo je najbolj prizadeta Argentina. Njeno razmerje do Združenih držav je na najnižjem nivoju zadnjih časov. Vzrok temu opazovalci pripisujejo zadržanju predsednika na zborovanju v Mar del Plati. Krivda niti ni v tem, kakšen položaj je zavzela Argentina do medameriškega gospodarskega združenja. V Washingtonu celo priznavajo, da ima Mercosur prav, ko zahteva predhodno debato o severoameriških subvencijah domačim kmetijskim pridelkom. Polomija je bila v načinu, kako so kritike izzvenele. Kirchner je na oster, nediplomatski način javno napadel ameriško politiko in celo osebno predsednikovo pozicijo. Reakcija na severu je torej naravna. Sledila je tudi otročja polemika z mehikiim predsednikom Foxom. In pa nekaj: Kirchner sicer ni povedal nič drugačnega, kot misli tudi brazilski predsednik Lula da Silva. A ta po obisku Busha v Braziliji blesti kot velik zaveznik ZDA v Južni Ameriki in prijatelj Washingtona, čeprav ni za piko popustil v skupnem zadržanju Mercosurja. Kdor zna pač zna.

Po volitvah e nejasno. Prepričljiva zmaga, ki jo je vlada dosegla na volitvah pa pušča kar nekaj vprašanj. Dvomi se sučejo okoli točke, koliko dodatne moči lahko doseže Kirchner. Nekaj zmagovitih radikalnih guvernerjev se približujejo vladi, v upanju boljše razmerja (in bolj prijaznih finančnih dodatkov?). Nekaj se majo tudi v zgradbi poraženega duhalizma v provinci Buenos Aires. Mnogi veljaki menijo, da jih je Duhalde pustil same in nimajo na jasnem, ali se bivi predsednik res dokončno poslavlja od politike. Tisti, ki so pa že prej dvomili, pa kar javno ipčejo stikov z vlado, da bi se vsaj nekoliko približali toplemu soncu zmagovalca.

Cerkev je kritična. Pretekli teden je zasedala argentinska škofovska konferenca. Izvolili so novo vodstvo, kateremu predseduje buenosaireski nadškof in primas kardinal Bergoglio. Ob koncu zasedanja so objavili ostro pismo, kjer vlado opozarjajo na rastočo razliko med revnimi in bogatimi. Svarijo, da ta razlika lahko povzroči socialne nemire in izbruhe. Predsednik Kirchner, ki se je zatekel na svoje posestvo v Calafate, da izbere nove osebe za izpraznjena ministrska mesta, je odgovoril z molkom.

A če njegove vlade, Alberto Fernandez je zatrdil, da škofovska izjava ne sovпада s stvarnostjo.

Kaj pravijo tevilke. Vladni statistični urad je pretekli teden objavil, da tipična družina (starša in dva otroka) potrebuje 809 pesov mesečno, da ne zapade revščini. Nekaj dni zatem je isti institut objavil, da več kot polovica zaposlenih zasluži manj kot 550 pesov mesečno. In komaj v 20% primerov plače presegajo 1000 pesov. Za tekoči mesec računajo, da bo inflacija dosegla 1%, zlasti zaradi zvišanja cen mesa, ki so kljub vladnemu dogovoru s proizvajalci in prekupčevalci poskočile med 6 in 12%. Sploh je vidno, da rast cen prizadeva najbolj revne, ker pretežno rastejo cene prehrani. Cerkevno opozorilo torej ni brez podlage. Svarilo pa je na mestu, če se le bežno ozremo na položaj v Franciji.

Razburkana prestolnica. V prestolnem mestu je vlada doživela najhujši poraz, saj je njen kandidat pristal na končnem tretjem mestu. Vzporedno pa je tekla pe postopek za politično sodbo vodji avtonomne mestne vlade. V takem položaju je presenetil korak, ki ga je storil izvoljeni poslanec Borcoto. Kandidat na sredinski listi Macrija, je po sestanku s predsednikom Kirchnerjem izjavil, da predsedna vladne vrste. Ker je doslej poslanec v mestni skupščini, kjer vsak glas odloči usodo župana, ni manjkalo sumičenja. Sploh se je govorilo (in pisalo) o „prodaji“, ki nas spominja na zloglasi primer poslanca Pucka, ki je bil leta 1996 izvoljen na listi Slovenskih krščanskih demokratov, pa je uskočil in omogočil tedanjo levičarsko vlado predsednika Drnovčka. Stranka PRO se sedaj sodno bori, da ne bi zgubila omenjenega poslanca mesta.

Zakaj? Ko gledamo pretekle in zadnje dogodke v Argentini, opazimo neko stalno nit, ki nenehno pogotuje delovanje argentinske politike. Koraki, ki jih storimo za reševanje perečih problemov, so vedno napačni, pa naj bodo vlade vojaške ali civilne. Potrebno je bilo ustaviti gverilsko gibanje, a ne z nesmiselnim in nepotrebnim državnim terorjem. Treba je bilo privatizirati državna deficitna velepodjetja, a ne kot Menem, ki je izvrpil gospodarsko izdajstvo. Treba je osodobiti produktivne sisteme in utrditi finančno stanje, a ne za ceno revščine najbolj prizadetih. Treba je zamenjati stare politične strukture, a ne za novo zmes demagogije in absolutizma. Treba je poiskati pot iz spolne ignorance, a ne z razdeljevanjem profilaktikov in abortivnih pilul ... Zakaj vedno sežemo po napačnem sredstvu? Moj Bog, zakaj?

VTISI IZ SLOVENIJE

KA, del koro ke zgodovine

(Od na ega dopisnika)

Kljub temu, da je v Evropi vse blizu, se zgodi, da se človek ne poda na pot, če to ni nujno potrebno. Tako se zgodi, da smo na Koropko zapli morda enkrat na leto. Zdaj pa se je zgodilo, da smo bili v osmih dneh dvakrat. Najprej s cerkvenim zborom, ko smo si ogledali Gospo Sveto, grad na Veliki Ojstrovici, Minimundus in Osoje s samostanom, kjer se je pokoril poljski kralj Boleslav, po Apkeru znan tudi kot „mutec osojski“. Vsakič, ko obiščemo Koropko, se čudimo nad lepoto dežele in si ne vemo razlagati, v čem je razlika z Gorenjsko. Obe imata gore, gozdove in travnike, obe skrbita za svoj videz, a na Koropkem je pe nekaj lepote več, čeprav je Gorenjska „na sončni strani Alp“.

V soboto, 5. novembra pa so v Regionalnem centru v Št. Jakobu v Rožu pripravili študijski dan ob 40-letnici Katoliške akcije v Krški škofiji. Prvega septembra 1965 je krški škof dr. Jožef Köstner na pobudo rojaka dr. Vinka Zwitterja potrdil ustanovitev Slovenskega delovnega odbora Katoliške akcije, ki po sklepih II. Vatikanskega cerkvenega zbora predstavlja uradno obliko apostolata laikov in duhovnikov v skupnosti s škofom v škofiji. Zato so na študijski dan bili povabljeni tudi sinovi in hčere ustanovitelja, pa pe ga. Marinka Ziherl Inzko, ki je tudi sodelovala na ustanovnem sestanku. Med udeleženci so bile znane osebnosti koropkega slovenskega cerkvenega in političnega življenja.

Dan je odprl s pozdravom mag. Hanzi Filipič, predsednik Katoliške akcije, nanizal nekaj podatkov o ustanovitvi in napovedal predavatelje.

Na študijskem dnevu so organizatorji želeli predstaviti delovanje Katoliške akcije med drugimi slovenskimi skupnostmi. Tako je prof. dr. France M. Dolinar, vodja Nadškofijskega arhiva Ljubljana, orisal zgodovinski položaj in nastanek Katoliške akcije, ki naj bi bila po papeževih besedah „prva bojna vrsta v obrambi vere“, nato pa ustanavljanje organizacije v Sloveniji in njeno delovanje od 1928 pa do 1945.

Časnikar Ivo Jevnikar je z naslovom „Kaj je s Katoliško akcijo med Slovenci v Italiji?“ orisal težave pri delovanju KA na Primorskem, saj je velikokrat bilo njeno delovanje pogojeno od strani italijanske cerkvene hierarhije.

Napropen sem bil, da predstavim oris delovanja KA v Argentini. Kako se je pripravljala že v taboriščih, njene začetke v novem kraju, razvoj in organiziranost.

Knjižničar v škofijski knjižnici v Celovcu Janko Merkač pa je predstavil Katoliški delovni odbor v Krški škofiji kot

Udeleženci srečanja na grobu dr. Zwittera

sad II. Vatikanskega cerkvenega zbora.

Iz vseh razprav so bile razvidne podobnosti in razlike v delovanju te apostolske organizacije. Žal je čas priganjal in ni bilo možnosti za skupni razgovor o tematiki. Odpili smo na bližnje pokopališče, kjer počivajo zemeljski ostanke dr. Zwitterja, se ga v molitvi spomnili, prav tako pa vseh članov slovenske Katoliške akcije, ki so kjerkoli in kdajkoli prili božje kraljestvo. (Na tem pokopališču leži v lepem grobu - ki ga je uredila Nova slovenska zaveza, - tudi dr. Joža Basaj, prvi predsednik Narodnega odbora za Slovenijo).

Nato smo se podali k hvalnicam v krasno kapelo poljskih sester, ki vodijo gospodinjsko poljo v Št. Petru in se zahvalili Bogu za teh ptiideset let plodnega dela. Molitve je vodil prof. Pavel Zablatnik, tajnik KA in tehnični organizator dneva.

Sledilo je okusno kosilo v elegantni gostilni v bližnji vasi Reka, kjer smo se lahko razgovorili tako o predavanjih kot o drugih vsakodnevnih temah. Med pogovorom je pripla na vrsto tudi Argentina in znani „Argentinci“. Sorodniki dr. Zwitterja in pisatelj Sapa Vuga so obudili prisrčne spomine na prof. Nadislavo Laharnar, ki jih je nekdanj učila v Gorici.

Zadnji del dneva je potekal spet v Št. Jakobu. Mag. Tonč Rosenzopf-Jank je vodil razgovor pod naslovom „Kaj pomeni v verskem ključu akcija?“ z udeleženci in predstavniki organizacij, ki sestavljajo koropko Katoliško akcijo. Predstavili so svoje teze in s pogovorom v skupinah ter s sklepno diskusijo zaključili študijski dan.

GB

SLOVENC V ARGENTINI

„PRISTAVA, SREČNA VAS DOMAČA“

38. obletnica društva Slovenska Pristava

Z veseljem razpoloženjem in nasmejanim srcem smo se na lepo urejenem in praznično okrašenem vrtu naše drage Pristave zbrali častni gostje, znanci, prijatelji in domači v nedeljo 30. oktobra.

Ob napovedani uri nas je prijazna napovedovalka, ga. Nadi Kopač Groharjeva tako nagovorila: „Dragi gostje, z največjim veseljem pozdravljamo vse in vsakega iz med Vas na na i kljub znatni zgubi, vendar le zeleni Pristavi o priliki 38. obletnice na ega doma. Za dana nji praznik smo se izbrali prirčno, lahko bi dejali kar preernovsko geslo 'Pristava srečna vas domača'. Argentina je Slovincem gostoljubno ponudila svojo streho v težkih povojnih časih, da so na li v njej svojo drugo domovino. Nihče ni zahteval od njih, da morajo svoj rod zatajiti, svoj jezik opustiti in ljubezen do rodne grude položiti v grob. Zato se torej s petjem državnih himen poklonimo obema domovinama.“

Po običajnem dviganju zastav (predsednik Edvarda Kenda in predsednica krožka mater in žena ga. Marta Križ Golobova) smo se v sprevedu zastavonop ter argentinskih in slovenskih narodnih nop pomaknili v kapelo.

Sveto mapo je daroval prelat dr. Jure Rode ob somapevanju napega župnika patra Alojzija Kukovice. Pel je deklipki pevski zbor Milina pod vodstvom prof. Marjane Jelenc, na orglah pa ga je spremljala kot vedno neutrudljiva ga. Anka Savelli Gaserjeva.

Voditeljica sv. mappe, ga. Maruša Zurc Čečeva je prebrala vstopno misel. Med pridigo je dr. Jure Rode posebej poudarjal misel o pomoči potrebnih in službi bližnjemu, saj v tem je bistvo napega krščanskega življenja: darovati se

drugim kot se je daroval On za vse nas razpet na križu.

Po svetem obhajilu je pater Kukovica blagoslovil izvo-de knjige „Moja zgodba“. V to pomladansko cvetje so položeni grenki trenutki nekaterih pristavskih mamic iz lastnih spominov na tiste nepozabne dni trpljenja in obenem odhoda od doma. Spominov, ki bodo živeli dokler bodo utripala naša srca in v trdni veri da je bila in je vedno v vsem dogajanju navzoča božja Previdnost.

Po končanem mapnem opravilu smo se pomaknili v obednico, kjer nam je pristavska mladina postregla z bogatim in okusnim kosilom, ki so ga pripravile pridne in delovne žene krajevne zveze.

Na prostranem odru pristavskega vrta, a sedaj brez kopatega in mogočnega ombuja, se je pričel popoldanski program naše obletnice. Ga. Nadica Kopač Groharjeva je prisrčno pozdravila častne goste: sekretarja veleposlanipva RS g. Igorja Šefa, častnega konzula RS g. Herman Zupana in go., predsednika ZS ga. A. Rezlja in go., delegata slovenskih dupnih pastirjev v Argentini Dr. Jureta Rodeta, vse predseidnike in zastopnike bratskih domov in ustanov, patra Alojzija Kukovico in vse ostale dupne pastirje, voditeljico Preperneve pole in ostale učne moči, ter vse ki so v tolikem pevstvu prihiteli na slavlje.

Sledil je pozdrav predsednika g. Edvarda Kenda ki je med drugim povedal: „Naj upremo pogled v prihodnost, zaradi katere so na i predniki zidali domove, na nas pa leži naloga da jih ohranimo ... Skrbeli bomo, da bomo vedno bolj i, bolj i kristjani, bolj i sinovi, bolj i do bližnjega in tudi bolj i v skupnosti. Vsak od nas je delček skupnosti, zato mora biti tudi njen sodelavec na katerem koli področju. Zato pa sodelujmo vsi ...“

Nato je pozdravil vse navzoče predsednik ZS g. Rezelj. Slavnostni govornik g. Avgust Čop st., je v svojih mislih omenjal ljubezen do materinega jezika in njegovo pravilno uporabo.

Sledila je igra „Velika Puntarija — dramska kronika iz leta 1573“. Ocenio tej dramski predstavi bomo objavili v prihodnji pevilkki.

Napočil je čas zahval: v prvi vrsti režiserju g. Mihi Gaserju, ki je v igro vložil svoje izredne talente in vso organizacijsko zmožnost; mlademu in neutrudljivemu scenografu Andreju Golobu, ki je s svojimi zvestimi sodelavci

dal zgodovinski sliki izvrsten okvir; za pevtilne in času primerne kostume je poskrbela ga. Magda Čeparek; za zvok Sandi Gaser; za luči Marko Čop; za maskiranje Metka Magister in Metka Oblak s sodelavci; za mizarstvo mojstra Tomaž Maček in Rudi Gričar; napovedovalki Nadici Groharjevi ter inspicijentu Pavlu Groharju.

Na režiserjevo pobudo so se odzvali priznani igralci bratskih domov. Z veseljem smo jih sprejeli medse. Naj bo to ne samo iskrena zahvala za tokratno delo ampak tudi vabilo za naprej. Hvala Ministrstvu za Kulturo Republike Slovenije za podporo naš predstavi, iskreno priznanje ženam krajevne zveze ki so skrbale za okusno kosilo in dobro postrežbo in vsem skritim sodelavcem ki so s svojim delom pripomogli k uspehu, zlasti odboru slovenske Pristave, naši aktivni in zdravi mladini ter zboru Milina.

Še enkrat hvala lepa vsem in kmalu nasvidenje!

Ja. Je.

Posrečeni trenutki v času priprave

Zastor je padel, pristavskega dne je bilo konec. Koliko lepih trenutkov in neutrudljivega dela je bilo vloženega vanj. Kaj nam je zapustil? Ogromno. Po božji volji in človeški naravi smo vsi različni in v tem je bogastvo in smisel napega življenja, da si drug drugemu pomagamo, vzgajamo in izpopolnjujemo na vse področjih, verskih, kulturnih, socialnih, delavnih in portnih.

O tem je pristavski pkrat pripepetal nekaj zgodb:

- Fantje so pripravljali sceno in, kot vedno pri takih skupinah, so nekateri zelo natančni, drugi manj, ostalim je pa vseeno. Nekdo od teh se oglasi in pravi: „Kaj boptako natančen, z avijona se ne vidi, ladja pa blizu ne more!“

- Sonce je pripekalo, grla suha kot pesek v afri ki pu čavi in znoj je lil po obrazu. Utujen in izmučen sodelavec kot katehet v veroučni uri vpra a predsednika: „Si ti katoličan?“ „Da“ je bil odgovor. Novo vpra anje: „Kaj je rekel Kristus na križu?“ „Oče, odpustim jim, saj ne vedo kaj delajo“ je bil odgovor. „Pa kaj e?“ „Desnemu razbojniku je dejal: 'Še danes bo z menoj v raju'.“ „Lepo, a to e ni vse?“ „Oče zakaj si me zapustil?“ „Zelo dobro, a nekaj e manjka“ Zavladal je popoln molk a odgovora ni bilo. Končno izčrpani in zgarani delavec pove: „Žejen sem!“ In notranji požar je treba pogasiti! Pa ne z vinom z žolčem pome anim“

- Kaj neki je bilo pri panku, ko sta se Marjan in onkolog iz Slovenije, ki je na obisku na zdravniškem kongresu v Buenos Airesu in je prisostvoval vaji igre „Velika Puntarija“, od smeha tolkla po kolenih? Na žalost sem pripel prepozno in nisem slupal njunih besed. Vpraajte Marjana in se boste pe vi nasmejali.

Lepo nam je bilo, zares lepo!

Pripel je najbolj pričakovani dan v polskem letu: dan skupnega izleta!

Namenjeni smo bili že pred dvema tednoma, a zaradi slabega vremena smo ga premestili na 5. novembra. Splačalo se je; dočakali smo krasen sončen dan!

Začel se je ob 9.30 uri, ko so v Glew počasi prihajali avtobusi polni otroške energije, smeha, veselja ... Tam nas je že čakal pater dr. Kukovica, ki je pripravil dvorano in oltar, da bi daroval sveto mapo za vse nas in blagoslovil ta nap dan.

Ko je bila ura 10.15 je zadonelo v dvorani; kitara je spremljala pesmi „Danes je dan, danes je dan ...“ Spremljala nas je tudi podoba Marije Rožnega venca iz San Nicolasa, kateri smo se priporočili in jo tudi posebno prosili za zdravje ge. Jelice iz Castelarja. Pozorno smo poslušali pridigo o pomenu svete mappe, kako morajo biti pripravljena naša srca za prejem Jezusa v Sv. Evharistiji. Tudi nam je pater svetoval,

kako si moramo med seboj odpupčati in biti prijatelji, tako kakor želi Jezus. Tudi nam je svetoval, kako spoštovati naravo. Res, govoril nam je na preprost način, da bi vsi razumeli.

Takoj po končani mapi smo se skupaj zbrali vsi, otroci in učiteljice iz vseh pol, da bi se slikali za Božje stezice. Veliko nas je bilo: iz Balantičeve pole 86 otrok, iz Baragove 19, iz Jurčičeve 11, iz Preperneve 43, iz Rožmanove 33 in iz Slompkove pole 84 otrok. Vseh skupaj 276! Na sliki smo kot mravljice! Učiteljic pa tudi ni manjkalo: bilo nas je 30!

Fantje so se hitro zbrali, da bi igrali NOGOMET! Vsem je jasno, da vsi radi tečejo za eno samo žogo! Ekipe so bile sestavljene in začele so se tekme. Videli smo lahko gole na eno stran in gole na drugo. Lepo je bilo videti, kako se iz nekaterih pol združili in sestavili mepane ekipe enajstih nogometapev! Veljalo je:

prijateljstvo in solidarnost, kakor je svetoval dr. Kukovica pri mapi.

Bil je čas kosila: malo sendvičev, malo sadja in takoj spet na tek!

Ob enih je bilo malo igripče že zasedeno: deklice so igrale „Med dvema ognjema“, medtem ko so fantje pe nenehoma igrali - nogomet! Fantje so pač fantje!

Kaj pa najmlajši? Pridni so bili! Lepo jih je bilo videti, kako so se igrali, hodili sem ter tja, se vrteli, skakali, peli; z njimi pa tudi neutrudljive učiteljice. Nekateri so tudi risali in barvali živalice, rožice, hipce, avtomobile, sploh vse, kar vam lahko pride na misel. A ko je bila rokica naveličana... veseli v naravo!

Na malico nismo pozabili! Nekaj soka, kokakole in seveda „MATE“, vsaj pri učiteljicah ga nikoli ne manjka. Tudi nekaj za prigrizek: bomboni, fakturce, sadje, pecivo... vse po želji! Še celo sladoled so ponudili vsakemu! HVALA!!

Ura teče, nič ne reče ... Za zaključek tega lepega sončnega dne pa ... tekma učiteljic proti osmopolkam. OJO! Tako

smo se zbrali na malem igripču. A vsa dekleta so želele igrati, vedno jih je bilo več in več, da tega ni bilo konca. Škoda, tekme nismo končali, ker prej pripa je ura odhoda.

Na vrsti je bilo slovo. Pospravili smo za sabo in se počasi razpi, vsak na svojo stran. Lepo nam je bilo, zares lepo!

Pred nami so počitnice, nato novo dolgo polsko leto, in komaj po tem ... pride znova na vrsto tako pričakovani izlet 2006. Pomislimo raje samo na POČITNICE, vse drugo pe pride.

LSČ

KNJIGE

„Moja zgodba“
na na ih knjižnih policah

Kdor se danes loti pisanja knjige, mora pač razumeti, da čas branju ni naklonjen.

Tudi zgoraj omenjeni knjigi bi bila namenjena ista usoda, če je ne bi pisalo srce slovenske matere v zdomstvu. Tiste, ki ji je vedno zdrsi solza, ob vsakoletnem spominjanju na napo vojno in povojno dobo, ob trobljenju „molka“ pred spomenikom v slovenski hiši pa ob spremljanju besed in pesmi. Tiste, ki jo jagode žalostnega dela rožnega venca je vedno spominjajo na Njegov, na njihov in na njen križev pot. Ni starosti, ki bi mogla utipati spomin na doživetja tiste težke dobe.

Tudi letos ne. Ob napih spominskih prireditvah, ob branju poročil o proslavah v domovini pa ob medsebojnem obujanju spominov vznikne je vedno kak drobec. Že več. Ko iščemo celotno sliko takratnega dogajanja v Sloveniji, opazimo, da zlasti pri starejših ženah in dekletih prihaja na dan dejstvo, da do sedaj nismo grepli proti spominu, proti zgodovinskim dejstvom. Pač pa ni prišel dovolj do izraza tisti del naroda, ki je na videz pasivno spremljal vsa dogajanja. To so bile tihe, skrite matere in dekleta, na katerih pa sloni nepogrepljivi življenjski vsakdan. V molitvi in delu so živo spremljale dneve, ure, minute vsakega člana družine: moža, očeta, matere, sina, brata, doma, vasi, fare in ustvarjal trdna tla tedanji negotovi stvarnosti. Kot bi od takrat

na zvestega Pristavčana-tiskarja in knjiga je bila tu. Pač smo ji dodali spominske osmrtnice napih nepozabnih in s tem olajpali tudi materialne obveznosti.

Knjiga je zagledala beli dan na Pristavskem dnevu, 30. oktobra. Želimo, da bi z enajstimi „pričevanji“ vsaj delno dopolnili sliko doživljanja tistih nepozabnih časov v izraz hvaležnosti in pravičnega priznanja napim mučencem ter v vzpodbudo napih skupnosti v zdomstvu in doma.

M. B.

Slovenski filmi med nami

Na univerzah po svetu, kjer poteka študij slovenščine ali deluje lektorat, bo Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v novembru obeležil letošnjo 100-letnico slovenskega filma. Ob tej visoki obletnici Veleposlanstvo Republike Slovenije in Lektorat slovenskega jezika na Filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu vabita na ogled slovenskih filmov v Alianza Francesa, Córdoba 946, v sredo, 30. novembra in četrtek 1. decembra 2005.

Kot nam z veleposlanstva sporoča gospa Jana Strgar, svetovalka in začasna odpravnica poslov, bodo prikazani naslednji filmi:

Sreda, 30. november 2005 : 19.30: celovečerni film „Kajmak in marmelada“ (2002) režiserja Branka Djuriža Djura; **21.30:** igrano dokumentarni film „Z Vzhoda“ (2003) režiserja Miha Kniflica;

Četrtek, 1. december 2005

19.30: „Ples v dežju“ (1961) režiserja Borjana Hladnika, med slovenskimi filmskimi kritiki izbran za najboljši slovenski film vseh časov; **21.30** celovečerni film **Šelestenje** (2002) režiserja Janeza Lapajnet.

Filmi bodo predvajani s španskimi podnapisi v francoskem kulturnem centru **Alianza Francesa, Córdoba 946**, Buenos Aires.

SAN JUSTO

Lep učiteljski dan

„Materin jezik je pravi božji dar“ ... s temi besedami, smo v soboto 1. oktobra začeli v sanhupkem domu napre praznovanje učiteljskega dne.

Ob sprejemu slovenske zastave, ki sta jo nosila učenca 7. in 8. razreda Urpula Urbančič in Nikolaj Puntar, smo navdušeno zapeli slovensko himno. Povezovala je program gdč. Monika Klarreich, učiteljica v našem vrtcu. Po njenem pozdravu, smo poslušali gdč. Marijo Urbančič Zupanc, učiteljico prvega razreda, ki nam je podala nekaj misli ob tej priložnosti.

Anton Martin Slompek je bil veliki ljubitelj slovenskega jezika; ljubezen je dokazal s pisanjem, delom in molitvijo. Slovenski jezik je torej glavni vzrok za napre redno zbiranje v sobotnih polah. Napri učenci so nam pokazali, da z „jezikom in slovensko pesmijo lahko izrazimo veselje in dobro voljo“. Učenci 4. do 8. razreda so nam pod vodstvom gdč. Anice Mehle, ge. Marije Krajnik

Štrubelj in ge. Kristine Skvarča Šenk zapeli dve pesmi: „Preljubo veselje“ in „En hribček“.

Šolarji 5. in 6. razreda pa so nam recitali Levstikovo pesem „Mačka se igra z miško“ in Stritarjevo „Oba junaka“. Nato pa so nam učenci 4. razreda recitali Slompkovo „Kje je ljubi Bog doma?“, dokaz, da je jezik lahko lepa molitev Bogu v zahvalo za tako dragocen dar.

Za zaključek pa sta nas razveselili recitaciji otrok 7. in 8. razreda: „Veselo pozdravljene“ in „Slovenec biti“, ki ju je pesnik Tone Kuntner lastnoročno izročil napri dragi gdč. Angelci in obenem posvetil vsem učiteljicam, ki poučujejo slovenski jezik v tujini.

S Slompkovo himno „Anton Martin, slovenski sin“ smo se s polnim srcem hvaležnosti in ponosa razpli s prenovljeno zavestjo, da hočemo ostati zvesti slovenskim in krščanskim sporočilom blaženega Antona M. Slompka.

Erika Poglajen

Slovenka na paragvajski znamki

Paragvajska pošta je konec letošnjega oktobra v seriji treh znamk z naslovom Paragvajski antropologi izdala tudi znamko s portretom dr. Branislave Supnik, slovenske antropologinje. Delo poroča o tem dogodku in omenja, da je dr. Supnikova v Asunción prišla po drugi svetovni vojni in tam delala do svoje smrti leta 1996. Za svoje delo s paragvajskimi Indijanci je je za življenja dobila najvišjo paragvajsko državno nagrado za znanost.

Alenka Puhar je o njej zapisala: „Branka Supnik (1920—1996) sodi med tiste ljudi, ki smo jih izgubili zaradi političnega potresa, ki se je zgodil takoj po vojni, napovedoval pa že med njo. Sodi torej med emigrante, kot se je nekoč reklo, da bi se ločili predvojni izseljenci, povojni politični in sodobnejši ekonomski zdomci. Pri emigrantih je bilo v glavnem tako, da jih nihče ni omenjal, pa tudi če so bili njihovi uspehi očitni. Redkokateri emigrant si je upal prestopiti mejo za kratek obisk. Nič nenavadnega torej, da smo v Sloveniji za dr. Supnikovo slupali peleta leta 1992, po političnem pretresu v demokracijo.“

Gospa s paragvajske znamke, ki je zadnji dve leti vojne prebila na Duna-

ju in v Rimu, kjer je študirala zgodovino in stare jezike, je spomladi 1947 pristala v Argentini. Slovenske polske sestre so ji pomagale pri začetnem uvajanju v novi svet pa tudi pri iskanju prve službe. V Paragvaju je bila velika zbirka indijanskih predmetov in lastniki so iskali nekoga, ki bi jo urejal in skrbel zanjo. Supnikovo je to prevzelo, a delo je kmalu razprila s pravim terenskim raziskovanjem med paragvajskimi Indijanci. Mogoče se je že doma, ob branju Alme Karlin, navzela sanj po avanturah v daljnih, eksotičnih deželah. Pol stoletja je uspešno kombinirala tako teoretično kot trdo praktično delo. (...) Branka Supnik je bila majhna, drobna ženska. Od otroških let je imela težave s hrbtenico in vse življenje „je v meni prevladovala tendenca k družbeni marginalizaciji“. Nikdar se ni poročila. Njena energija pa je bila neizmerena in vso je posvetila raziskovanju in pisanju. Precejšen del življenja je stanovala kar v muzeju, da je kar najmanj življenjskih sil potropla za ne-delo. V novi domovini so ji podelili več priznanj, ker je prispevala „temeljna spoznanja na področju etnografije in kulturne antropologije Paragvaja“. Njeno življenje se je končalo zaradi raka leta 1996.

Za konec omenimo je, da je dr. Branka Supnik bila članica Slovenske kulturne akcije v njenem zgodovinskem odseku in je tudi predavala v Buenos Airesu na kulturnem večeru 10. novembra 1959.

Kovanci ob
obletnicah Linharta
in A kerca

Vlada je sprejela uredbo o obsegu izdaje, sestavinah in glavnih znamenjih priložnostnih kovancev ob 250-letnici rojstva dramatika Antona Tomaža Linharta in ob 150-letnici rojstva pesnika Antona Akerca.

Komisija za pripravo strokovnih predlogov pri izdaji priložnostnih kovancev je vladi predlagala, da se ob 250-letnici rojstva dramatika Antona Tomaža Linharta izda priložnostne zlatnike z nominalno vrednostjo 25.000 tolarjev v količini 1000 kovancev, priložnostne srebrnike z nominalno vrednostjo 5000 tolarjev v količini 2000 kovancev.

Ob 150-letnici rojstva pesnika Antona Akerca je komisija predlagala, da se izda zlatnike z nominalno vrednostjo 25.000 tolarjev v količini 1000 kovancev in srebrnike z nominalno vrednostjo 5000 tolarjev.

SLOMŠKOV DOM

Materinski dan

V nedeljo 16. oktobra je vsa Argentina praznovala materinski dan. Tudi skupnost v Slompkovem domu se je poklonila liku matere in babice, kakor jih doživljamo v napih družinah. Otroci so imeli na to nedeljo polsko mapo, ki jo je daroval župnik Franci Cukjati, sami pa so sodelovali z branjem propenj in beril ter z navdušenim petjem pod vodstvom Marcela Brula. V imenu staršev so sodelovali Marta Koželnik Smole s posebno molitvijo po obhajilu, dr. Štefan Godec je po mapi uvedel poklon materam s podajanjem črtice o materi, Andrejka Vombergar Štrficek pa je podala odlomek iz pisma, tople misli o materi. Mepani zbor pod vodstvom Pavla Erjavca je čustveno podal zelo primerno pesem „N'mav čez izaro“, otroci pa so zapeli „Jaz pa grem“.

V imenu odbora Doma in odseka Zveze slovenskih mater in žena je vopčila slavljenkam prof. Neda Vesel Dolenc, v imenu mladih pa je Tomaž Vombergar izrekel

besede zahvale materam. Otroci slovenske pole so zapeli pesem „Mamici“, mepani zbor pa je podal se pesem „Hvala ti“. Poklon so sklenili vsi navzoči s petjem „Vse najboljše za god“ in „Mamica je kakor zarja“. Za družabnost so poskrbela dekleta, ko so postregla slavljenkam s torto in kavo.

Obisk s Trža kega:
ansambel Kra ki ovčarji

V soboto 29. oktobra je bil v Domu družabni večer. Na obisku je bil namreč glasbeni ansambel Krapki ovčarji iz Repenj

na Tržapkem. Ansambel je v sklopu delegacije glasbenih skupin iz italijanske pokrajine Furlanija-Juljska Krajina, ki je na turneji po italijanskih in furlanskih društvih po Argentini. Pred povratkom v domovino so si napri zamejci zaželeli nastopiti je med rojaki, saj so izjavili da se čutijo absolutno Slovence.

Odbor Slompkovega doma je prevzel organizacijo sobotnega večera v Domu, ki se je ob okusni večerji, ki jo je pripravil Slovenski dom San Martín, razvil v veselo srečanje in prijateljsko druženje, saj smo odkrili mnogo skupnih okoliščin v življenju

napih skupnosti v zamejstvu in po svetu. Lep obisk na večeru je z odobravanjem spremljal kvalitetna izvajanja orkestra in pevcev, ki so navdušeno igrali za ljubitelje glasbe in plesalce svoj razvejeni repertoar. Čutiti je bilo, kako na odru uživajo z nastopom.

Na tokratni turneji je ansambel imel sledečo zasedbo: Alojpa Saksida (glas, harmonika, kitara, sopran sax), Martina Feri (glas), Igor Perič (klarinet, tenor

sax), Iztok Čergol (violina, klaviature, alt sax), Martín Rebecchi (trobenta), Dario Savron (bobni, harmonika) in Martín Andolpek (el. bas, bariton tuba). Nista se mogla udeležiti turneje v Argentini Matej Gruden (klaviature, alt sax) in Marko Mattietti (bobni).

Kdor jih je ob tej priložnosti zamudil naj ne skrbi, verjetno jih bomo imeli prihodnje leto spet v Slompkovem domu ...

J.T.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENIJA JE ENO SAMO GROBIŠČE

Med kopanjem jarka za telekomunikacijske vode so gradbeni delavci na nasipu ob železniški progi na Tezmem v Mariboru našli dele človeškega okostja. O najdbi so obvestili policiste, ti pa so med ogledom skupaj z dežurnim patologom ugotovili, da je bilo okostje zakopano približno 50 let in da pripada eni osebi. Okostje se je nahajalo na globini enega metra. Med ogledom niso našli ostankov krste ali drugih sledi, ki bi kazale na obstoj okostij več oseb. Izkopano okostje so prepeljali na Oddelek za patološko morfologijo Splošne bolnišnice Maribor, policisti pa nadaljujejo zbiranje obvestil.

INFLACIJA IN IZVOZ

Potem, ko so se umirile cene nafte in njenih derivatov, se je oktobra umirila tudi rast cen življenjskih potrebščin. Inflacija je znašala 0,2 odstotka, na medletni ravni 3,1 odstotka, povprečna inflacija pa je tretji mesec zapored ostala nespremenjena pri 2,7 odstotka. - Slovenija je septembra izvozila za 1,3 milijarde evrov, uvozila pa za 1,4 milijarde evrov blaga. Blagovni primanjkljaj je znašal 105,1 milijona evrov, pokritost uvoza z izvozom pa je dosegla 92,6 odstotka. V prvih devetih mesecih se je izvoz Slovenije povečal za 11,9 odstotka na 10,48 milijarde evrov, uvoz pa se je zvišal za 9,5 odstotka na 11,27 milijarde evrov.

NOVI MODEL AVTA

Francoski proizvajalec motornih vozil Renault se je odločil za nadaljevanje projekta za proizvodnjo novega osebnega vozila, ki ga bodo po sedanjih načrtih od leta 2007 dalje proizvajali v novomeškem Revozu ter bo nasledil sedanji model twingo. Kot so sporočili iz novomeškega Revoza, je skupina Renault prepričana v uspeh novega vozila na tržnici in v njegov pozitiven ekonomski učinek.

KOMISIJA ZA PRIKRITA GROBIŠČA

Vlada je sprejela sklep o imenovanju komisije vlade za reševanje vprašanj prikritih grobišč. Predsednik komisije bo direktor Muzeja novejše zgodovine Slovenije Jože Dežman, so sporočili iz urada vlade za informiranje.

BOG DAJ!

Verjetnost okužbe perutnine z virusom ptičje gripe je v Sloveniji izjemno majhna. Slovenija se od držav, kjer se je pojavila, namreč razlikuje po tem, da je gostota prebivalstva manjša in da ljudje ne bivajo v istih prostorih kot perutnina. V Sloveniji veljajo visoki higieniški standardi, na tržnicah se ne prodaja živih živali, nenadzorovana proizvodnja pa je izredno majhna, je na novinarski konferenci v Ljubljani povedal predsednik uprave in generalni direktor Perutnine Ptuj Roman Glaser.

PO SVETU

KOSOVO ŠE DOLGO

Posebni odposlanec Združenih narodov za pogajanja o prihodnjem statusu Kosova, Martti Ahtisaari, je pozdravil ideje, ki jih je za reševanje vprašanja podal slovenski predsednik Janez Drnovšek. Ob tem je dejal, da jih bo njegova ekipa preučila. O pogajanjih samih pa je finski diplomat Ahtisaari ocenil, da ne bodo mogla trajati večno. Delali bodo tako hitro, kot bodo lahko, a brez naglice. Njegova skupina bo delovala na Dunaju, kamor namerava odposlanec odpotovati že ta petek, od 1. januarja prihodnje leto pa bo tam stalno delal.

QUO VADIS FRANCIJA?

Francoska vlada je sprejela predlog zakona, s katerim je izredne razmere v državi podaljšala za tri mesece. S tem želi vlada ustaviti val požigov in neredov, ki že več kot dva tedna pretresajo Francijo. Predsednik države Jacques Chirac je dejal, da so ukrep sprejeli zaradi zaplete in previdnosti. Uporabljali pa ga bodo le tam, kjer bo nujno potrebno. Odločitev o podalžanju izrednih razmer je potrdil še francoski parlament. V Franciji pa je minulo že 19. noč zapored, prišlo do novih izgrediv in požigov, čeprav se je njihovo število bistveno zmanjšalo.

PROTESTI V ŠPANIJ

Španska pokrofovka konferenca je podprla protestni shod, ki so ga starši pripravili proti vladnemu predlogu zakona o polstvu. Ta namreč zmanjšuje pravico staršev do izbire vzgoje za svoje otroke. Tiskovni predstavnik in tajnik pokrofske konference, Juan Martinez Camino, je pojasnil, da imajo starši dolžnost braniti svoje pravice z miroljubnimi in zakonitimi sredstvi. Država po njegovih besedah ne sme nikoli zamenjati družine, ampak mora biti v službi izobrazbe, da ljudje lahko svobodno izberejo vzgojo, ki jo želijo. Predlog zakona ukinja tudi priznavanje izbirnega predmeta verskega pouka, ki torej ne bi imel več vpliva na končni uspeh pričevala. Predmet katoliškega verskega pouka vsako leto za svoje otroke izbere kar 80% španskih staršev. Kot je pojasnil, ne gre za privilegij Cerkve, ampak za pravico vseh državljanov, ki je vlada s predlogom novega zakona ne bi smela postaviti pod vprašaj.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENCI V ARGENTINI IZLET SLOVENSKE MLADINE

je bil v nedeljo 13. t. m. v parku Derechos de la Ancianidad v provinci Buenos Aires. Udeležilo se ga je nad 150 fantov in deklet, članov Slov. fantovske zveze in Slov. deklipke organizacije. Zbirališče je bilo na Victor Martinez 50, odkoder so se ob 9. uri mladi izletniki odpeljali v treh velikih omnibusih. V parku Derechos de la Ancianidad so prebili v prosti naravi lep sončen dan v veselem razpoloženju. Po prostranem parku se je razlegala slovenska narodna pesem ob spremljavi kitare in harmonike, fantje in dekleta so se vozili s čolni po reki, igrali žogo in razne druge igre. Na razpolago so bili tudi konji za jahanje.

V večernih urah so se fantje in dekleta veseli vrnili domov.

OSEBNE NOVICE

Poroki. V cerkvi Kristusa Kralja v Buenos Airesu sta 28. X. t. l. stopila pred oltar g. **Franci Ko nik**, doma iz Cerkelj na Gorenjskem in gdč. **Nerma Maria Elia**, doma iz Buenos Airesa. Za priči sta bila; nevesti njen oče g. **Pedro Elia**, ženinu pa njegova sestra **Mira por. Perharič**. V soboto, 12. novembra sta se pa v Moronu poročila g. **Anton Kastelic** in gdč. **Milka Kralj**. Poročil ju je č. g. **Pu**. Mladima paroma ob vstopu v novo življenje želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

Družinska sreča. V družini g. **Janeza Jereba** in njegove žene ge. **Lojzke roj. Urbančič** v San Justo se je rodila hčerka. Hčerko so dobili tudi v družini g. **Matka Indiharja** in njegove žene **Ane**, roj. **Adamič**. Srečnim staršem nape čestitke!

RAMOS MEJIA

Ne pozabite! Na kaj? Da je v nedeljo 20. novembra t. l. zvečer ob sedmih v cerkveni dvorani v Ramos Mejia „**Drugi prosvetni večer**“ krajevnega odbora Društva Slovencev. Večer je namenjen proslavi „**29. oktobra — slovenskega narodnega praznika**“. Program večera je zanimiv in pester.

LANUS

Krajevni odbor Društva Slovencev je priredil v nedeljo proslavo slov. narodnega praznika 29. oktobra. Proslava je bila takoj po slov. maši v cerkveni dvorani pri sv. Jožefu. Rojaki so z izredno udeležbo izpričali svojo narodno zavest.

Proslavo je začel pevski zbor. Pod vodstvom g. **Mirka Špacapana** je lepo odpel pesmi Slovenec sem in Eno devo le bom ljubil. Naslednjo točko so imeli lanuški slov. otroci. Pod vodstvom gdč. **Zdenke Virantove** so ljudi navdušili s svojimi nastopi. Mladinski pevski zbor je žel tudi priznanje za odpeto pesem Lipa zelenela je, prav tako deklice, ki so se postavile s pesmijo Slovenka sem.

Slavnosti govor je imel g. **Rudolf Smersu**. Govoril je o slovenski državni samostojnosti ter o slovenski državni ideji od naselitve Slovencev do zadnjih dni. Proslavo so vsi navzoči zaključili s himno Hej, Slovenci.

Krajevni odbor DS v Lanusu je imel tega dne tudi občni zbor. Pred njim je predsednik krajevnega odbora DS g. **Janez Lužovec** čestital v svojem imenu in v imenu vseh Slovencev v Lanusu g. Smersuju k nedavni njegovi 50 letnici. Na občnem zboru so nato podali poročila predsednik, tajnik in blagajnik. Njihova poročila so člani odobrili. Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika g. **Janez Lužovec**, za tajnika g. **Maks Jan**, za blagajnika g. **Jože Rome**, za kulturnega referenta g. **Nace Glin ek**, za odbornika pa gg. **Jože Mehle** in **Lovro Berčič**.

V nedeljo popoldne je bil sestanek rojakov tudi v Barrio San José, ki spada prav tako v območje lanuškega krajevnega odbora DS, čeprav je od njega precej oddaljen. Na sestanku je g. **Rudolf Smersu** govoril o najvažnejših problemih slovenskih naseljencev v Argentini. Sestanka so se udeležili vsi rojaki, ki žive v tem naselju.

Svobodna Slovenija, 17. novembra 1955 - t. 44.

SLOVENCI IN ŠPORT

SLOVENIJA : NIZOZEMSKA 0:0

Mlajša nogometna reprezentanca (U-21), ki se pe poteguje za mesto v svetovnem prvenstvu, na domačem celjskem igrišču ni uspela premagati svojih vrstnikov z Nizozemske. Nobenemu ni uspelo zatresti nasprotnikove mreže.

Ogorčen boj za vsako žogo: Damir Hadžić in Edson Braafheid.

NAJVEČJA ŠPORTNA PRIREDITEV

Največja športna prireditev v Sloveniji v letu 2006 bo mladinsko svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju. Potekalo bo od 30. januarja do 5. februarja, gostila pa ga bosta Kranj in Medvode. V gorenjski prestolnici bodo izvedli skakalne tekme, v Medvodah pa se bodo na novem športnem poligonu merili tekači.

USPEŠEN POVRATEK

Slovenski motociklist Miran Stanovnik se je prvič po lanski hudi poškodbi in dolgi rehabilitaciji v začetku novembra vrnil na tekmovalni motocikel. Nastopa na eni najtežjih vzdržljivostnih dirk, Puščavskem izzivu v Združenih arabskih emiratih, v prologu pa je dosegel 18. čas, tretjega v svojem razredu. Na preizkušnji nastopa še en slovenski motociklist Tomo Merhar, ki je bil 50. med 70 tekmovalci.

Po prvi etapi je Stanovnik bil na skupno 13. mestu, v svojem razredu pa je prevzel vodstvo. Drugi Slovenec Tomaž Merhar je etapo končal na skupno 34. mestu in devetem v svojem razredu.

Na eni najtežjih etap vozil je Stanovnik pristal na 12. mestu, prvem v svojem razredu, prireditelji pa se morajo še odločiti, ali bodo črtali zadnji del etape, v katerem je skupina dirkačev zaradi pomoči poškodovanemu kolegu izgubila pol ure. Drugi slovenski tekmovalec Tomo Merhar je grdo padel, vendar se na srečo ni huje poškodoval.

V naslednji etapi je Stanovnik v absolutni konkurenci zdaj med deseterico, v svojem razredu pa vodi. Drugi Slovenec na dirki Tomo Merhar je po hudem padcu popravil motor, etapo pa je končal na 34. mestu oziroma kot sedmi v svojem razredu.

OSEBNE NOVICE

Krst

V slovenski cerkvi Mariji Pomagaj je bil krščen **Tomaž Andrej Brula**. Očka je Pablo Alejandro, mamica pa Andrea María Margarita Quadri. Botrovala sta Vladi Brila Selan in Danijel Cestnik, krstil pa župnik Franci Cukjati. **Srečnim star em iskreno čestitamo!**

Smrt

V Ramos Mejiji je umrla ga. **Marija Kristina Potočar roj. Avsec** (83). **Naj počiva v miru!**

DAROVALI SO

V tiskovni sklad Svobodne Slovenije je N. N. San Justo pa je daroval 30 pesov; družina Batagelj pa je darovala 100 pesov namesto cvetja na grob ge. Jelici Fajdiga por. Stariha. **Bog povrni!**

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: ga. Mara Steinhaus, 50 pesov; N. N. namesto cvetja na grob Jelici Fajdiga por. Stariha, 50 pesov; N. N. Hurlingham, 200 pesov; N. N. 100 pesov; sestre Stanič, 50 pesov; lic. Franci Markež, 50 dolarjev; N. N. namesto cvetja na grob ge. Jelici Fajdiga por. Stariha 500 pesov; družina dr. Jožeta Dobovška namesto cvetja na grob ge. Jelici Fajdiga por. Stariha 200 pesov. Velikodušnim darovalcem se iskreno zahvaljujemo. **Bog plačaj!**

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
Za Dru tvo ZS: Alojzij Rezelj / **Urednik:** Tone Mizerit / **Sodelovali so e:** Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Danijel Kocmur, Janez Jelenc, Lucijana Servin Čeč, Erika Poglajen, Marjana Batagelj, Jernej Tomazin, Milena Ahčin, Sapi Golob, Matjaž Čeč.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri poplajanju po pošti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za popljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države. *Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.*

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (*bančne čeke, ne osebn*) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog - Nevropsihiater. Konzultorij na Caballito in Tabladi. Ordinira ob torkih in četrtnih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-4409-4437.

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

CATERING

Cocina & Fusión. Srečanja — Praznovanja — Sprejemi. Najbolj okusna postrežba! **Julio Lallire, Chef Ejecutivo.** Tel.: 4641-6986; mobilni: 15 5564-2831; e-mail: jullace@yahoo.com.ar

TURIZEM

 Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital A. ič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpac.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zaprufinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Laval 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

CAROCOCINA.COM

CATERING
Kvalitetna kuhinja
Tel.: 4720-0038 / Cel.: 15 5743-2360
www.carococina.com
Chef Carolina Potočnik

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

14. novembra 2005

1 EVRO 239,6SIT
1 US dolar 204,2SIT

PRILOŽNOST DODATNEGA ZASLUŽKA

za Slovence v Argentini

Mednarodno podjetje izbira za začetek delovanja v Sloveniji poslovne partnerje s strokovnimi, poslovnimi ali osebnimi stiki v Sloveniji in Argentini.

Za dodatne informacije pišite na **poslovpartner@yahoo.com.ar**

OBVESTILA

ČETRTEK, 17. novembra:

Zveza Slovenskih mater in žena — San Martin; redni mesečni sestanek na katerem bomo imele srečanje v kuhinji in pripravile nekaj vrst drobnega peciva.

PETEK, 18. novembra:

Seja Medorganizacijskega sveta, zadnja v letu, ob 20. uri v Slovenskem domu Carapachay.

NEDELJA, 20. novembra:

Nedelja Kristusa Kralja. Osrednja prireditev z mapo ob 16. uri v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

SOBOTA, 26. novembra:

Pri Slovenski kulturni akciji Andrejka Dolinar razstavlja olja, akrile, risbe in grafike, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše. Isti večer bo na ogled in na voljo knjiga „Temno zelenje“, Vinka Rodeta, ki je izšla pri celjski Mohorjevi.

NEDELJA, 27. novembra:

50. SLOVENSKI DAN v Slovenski vasi v Lanusu.

SREDA, 30. novembra:

Učiteljska seja voditeljic, zadnja v letu, v Slovenski hiši ob 20. uri.

„Pričevanje v zvestobi“

50. SLOVENSKI DAN

v nedeljo, 27. novembra, v Slovenski vasi.

Ob 11.15 v Hladnikovem domu zbiranje gostov

Ob 11.30 dviganje zastav in nato sv. mapa v cerkvi Marije Kraljice.

Ob 13.30 slavnostno kosilo.

Ob 17. kulturni program:

- Slavnostni govornik: **dr. Andrej Fink**

- Folklorni plesi in pevski nastopi

- Sodelujejo vsi slovenski domovi.

Nato prosta zabava. Sodeluje **Slovenski in trumentalni ansambel.**

Rezervirajte si to nedeljo. Ne bo vam žal!

Nakaznice za kosilo pri predsednikih napih Domov ali na telefon 4267-5933 do 20. novembra!

Obnova cerkve ob Bohinjskem jezeru

Cerkev sv. Janeza Krstnika v Srednji vasi v Bohinju velja za poseben kulturni spomenik, a je zaradi svoje dotrajanosti za obiskovalce že tretje leto zaprta. Razlog za to so dolgotrajne težave pri financiranju osrednjega dela obnove cerkve, vključno z restavriranjem oltarja. Septembra pa je bohinjska občina vendarle odobrila sredstva in s tem zagotovila tudi sprostitev državnih sredstev, s katerimi bi lahko opravili nujna dela in cerkev v najkasneje letu dni znova odprli.

Podružnična cerkev, ki skupaj z okolico sodi v sklop arheološke, umetnostne in zgodovinske kulturne dediščine, je sicer potrebna celovite obnove, ki naj bi bila zaključena pe v obdobju petih do desetih let. Z manjšimi presledki konservatorsko-restavratorska dela ob financiranju ministrstva za

kulturo potekajo že več desetletij, saj želijo ohraniti primer srednjeveškega sakralnega spomenika izjemnega pomena na lokaciji nekdanje rimske vile, ki je tudi turistično na izredno izpostavljeni lokaciji.

Njena sanacija je zaradi večplastnih stenskih poslikav in dragocenih arhitekturnih elementov zahtevala posebne in dražje postopke.

Za dokončanje potrebnih posegov se je župnija Srednja vas prijavila na razpis spomeniško-varstvenega projektnega razpisa Kulturni tolar, na katerem je ministrstvo za kulturo odločilo, da iz intervencijskih sredstev omogoči ustrezno zaplinitenje notranje opreme in restavratorske posege na njej.

Če pri financiranju ne bo težav, ki se jih pe vedno bojijo v Turističnem društvu Bohinj, bo po besedah župnika Ivana Jagodica cerkev lahko odprta že v enem letu, medtem ko v turističnem društvu menijo, da bi se zaradi vseh zapletov nujna obnova utegnila zavleči na dve leti.

PORAVNAJTE NAROČNINO!

KRIŽANKA

REŠITEV iz prej nje tevilke

VODORAVNO: 1. petek; 5. Dakar; 9. ona; 10. ave; 12. ali; 13. kolovoz; 14. tir; 16. nje; 17. ime; 19. samostani; 22. Otto; 23. bosa; 25. KR; 26. krave; 29. TR; 30. nazaj; 32. Albin; 34. ona; 35. ais; 36. oko.

NAVPIČNO: 1. post; 2. en; 3. takrat; 4. kalno; 5. devet; 6. kazino; 7. AL; 8. ribe; 11. vojska; 15. Istran; 18. mistik; 20. moka; 21. Abel; 22. okno; 24. Arno; 27. rja; 28. vas; 31. za; 32. bo.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

vabi na predavanje, ki ga bo imel

dr. ANDREJ FINK

z naslovom

IDENTITETA IN POLITIKA JUŽNE AMERIKE

v soboto 19. novembra 2005 ob 20. uri v mali dvorani Slov. hiše
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires

Knežji kamen bodo premestili

Knežji kamen bodo iz deželne muzeja na Koropkem premestili na sedež koropke deželne vlade. To je sporočil koropki deželni glavar Joerg Haider. „Koropice in Koropci naj imajo priložnost, da si vsak čas lahko ogledajo ta zgodovinsko tako pomembni koropki pravni spomenik,“ je menil Haider in dodal, da naj bi to bila tudi spodbuda, da se prebivalci bolje seznanijo z zgodovino Koropke.

Knežji kamen, ki je zaradi namere Banke Slovenije, da ga upodobi na slovenskem evro kovancu za dva centa, na Koropkem postal predmet političnih razprav, je doslej bil na ogled v predverju koropkega deželne muzeja. Kot sta danes poudarila deželni glavar Haider in njegov namestnik, je „enkratni koropki pravni spomenik“ v lasti dežele Koropke. Odslej naj bo zato prosto dostopen tudi pri javnosti. Kot sta Haider in Strutz pe poudarila, je Koropka „najstarejša zgodovinsko-politična individualnost“ med avstrijskimi zveznimi deželami in je že leta 976 postala samostojna vojvodina.

Knežji kamen je obrnjen glavič rimske-

ga stebra. Na njem so v slovanski državi Karantaniji ustoličevali kneze v obredu, v katerem je novi knez prejel oblast iz rok svobodnega slovenskega kmeta, tako imenovanega koseza. Obred se je kasneje nadaljeval tudi v vojvodini Koropki. Zadnji obred v slovenskem jeziku je potekal leta 1414, ko je tedanji knez in vojvoda Ernest Železni dejal slovenskemu kosezu: „Kmet, ne razumem tvojega jezika“. Do 19. stoletja je knežji kamen stal v bližini cerkve pri Krnskem gradu, nato ga je kupilo Zgodovinsko društvo za Koropko, ki ga je v začetku 20. stoletja prodalo koropkemu deželnemu muzeju. Pred leti je bil zelo zanemarjen in skoraj neviden.

Zaradi načrtovane upodobitve knežjega kamna na slovenskem evro kovancu za dva centa je koropka deželna vlada 25. oktobra sprejela resolucijo. V njej je pozvala avstrijsko zvezno vlado, naj v dvostranskih pogovorih poskrbi, da bi se Slovenija odpo vedala nameri, da bi „osrednji simbol koropke deželne zgodovine“ uporabila na plačilnem sredstvu, ki ga bo izdala Slovenija in bo uporabno po vsej Evropi.

Priprave na evro

Evropska komisija je države kandidatke za uvedbo evra, med njimi tudi Slovenijo, pozvala k pospejitvi praktičnih priprav na uvedbo skupne evropske valute.

„Države, pe posebej tri, ki načrtujejo uvedbo evra leta 2007, morajo pospejiti priprave na uvedbo evra,“

je dejal evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquin Almunia, ko je v Bruslju predstavil novo poročilo o praktičnih pripravah novih članic Evropske unije na uvedbo evra.

V njem za Slovenijo, ki želi enako kot Estonija in Litva evro uvesti v omenjeni prvi skupini, 1. januarja

K Bogu je odpa po plačilo nap dolgoletna sodelavka

Jelica Fajdiga por. Stariha

Vsem njenim dragim nape iskreno sožalje.

Zveza slovenskih mater in žena

Buenos Aires, novembra 2005